

SKOLEHJEM- SAMARBEJDE MED ETNISKE MINORITETSFAMILIER

Noomi Matthiesen

Cand. Psych. Ph.d.

Adjunkt, Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet

1975'ernes formålsparagrafændring:

1960'erne & 1970'erne:

- Øget fokus på velfærdsstaten
- Øget fokus på lighed & fællesskab

Alsidig udvikling:

Samarbejde med forældrene

Demokratisk ambition – harmoniske borger (ex. Den blå betænkning)

Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene
give eleverne kundskaber og færdigheder....

Folkeskoleloven: formålsparagrafen

Den neo-liberale skole:

- Neo-liberal tendens
- Forbruger logik – forældre som forbrugere
- Uddannelse som civil rettighed

- Målingsredskaber:
 - Frit skolevalg
 - Forbruger tilfredshedsundersøgelser
 - Skolerangeringer osv.

Konkurrencestatsskolen:

Konkurrencestatens skole:

Karen: Vi vil gerne se forældrene som en ressource og vi vil gerne inddrage dem. Øh, vi vil også gerne, i nogen udstrækning, have et ligeværdigt samarbejde. Når jeg siger, "i nogen udstrækning" er det fordi vi skal også tage ansvar for vores professionalisme så vi kan trække en streg, når noget ikke er til debat.

Ansvarsdiskurs

Læreren som ekspert

Støttediskurs

Forældre som assistent

Ekspert-assistent samarbejdet:

“Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.” (Aftale tekst, 2013, s. 3)

“Forældrene er en ressource og skal bidrage til skolens virke. Derfor præciseres det i folkeskoleloven, at skolebestyrelsens principper for samarbejdet mellem skole og hjem også skal omfatte principper for forældrenes ansvar i samarbejdet.” (Aftale tekst, 2013, s. 16).

De utilstrækkelige assistenter:

"[...]in order to be 'good', or at least to become an acceptable parent, then the parents and specifically, in this case, ethnic minority parents, have to become like the ideal - the white middle-class parent[...]" (Crozier, 2001, p. 335)

"... middle-class parents are seen as overflowing containers, whose involvement in schools is to be valued...contrasted with low-income, urban parents who speak English as a second language and who are portrayed as empty containers, which need to be filled before they can give anything of value to the schools or their own offspring." (Lightfoot, 2004, p. 93)

Deficit logikker:

- 'Fortolknings repertoire' – byggeklodser hvormed mennesker konstruerer virkeligheden (Wetherell & Potter, 1992)
 - Produceret som 'sandt'
 - Fokusset skifter fra essentiel væren til konstrueret bliven.
 - Børn med somalisk baggrund har tendens til at have vanskeligheder i skolen – adfærdsmæssigt & fagligt (statistisk set)
 - Somaliske forældre er producerede som 'forkerte/utilstrækkelige' mht:
 - At opdrage deres børn
 - At støtte dem fagligt
-

Utilstrækkelige mht. Opdragelse:

Susan: Og det er endda kvinderne som lader børnene, jamen de holder ikke opsyn med dem. De [børnene] flakker bare rundt [...] Så det er meget kontrastfyldt [med reglerne i klasseværelset og nogle af dem har det meget svært og har brug for meget tid til at blive vandt til det. Man får fornemmelsen at man har nogle *vilde*, i gåseøjne, drenge som er vandt til at klatre i træer og hænge ved en arm og som så pludselig skal dumpe ned i en stol og finde ud af, hvordan man skal være der, ik.

Utilstrækkelige mht. Fagligt støtte

- Somaliske forældre ses som passive, de ved ikke hvordan de skal støtte deres børn, og de stimulerer ikke deres børn tilstrækkeligt

Lise: Ting som vi træner i en dansk familie er ikke trænet i en somalisk familie. Danske børn er vant til at spille ludo, kalaha, æsel, alle mulige ting, og du øver dig på alle mulige ting som at tælle, og ting som er fuldstændige logiske for dig, men for Najma er det ikke noget du øver derhjemme.

Konsekvenser:

“Much of this work may lead to a wrong inference, namely implying that one should change the cultural capital of the low-income family (more bedtime reading etc.). This however is based on the assumption that language use and socialization practices of these families are deficient.”

(Mehan, 1992)

- Gør læreren handlingslammet
- Begrænser mulighederne for at tale om og opdage forældres styrker, ressourcer & viden
- Snæver forståelse af normer – ‘god forældreskab’
- Marginaliserer og tavsgør forældre

Positionering som samarbejdspartnere:

- Forældre (mødre) forsøger at forhandle en position som:
 - Støttende assistenter
 - Ansvarlige forældre

Hooya: Jeg er her hver eneste dag for at hjælpe ham og støtte ham både sprogligt og fagligt. Jeg kan fornemme at I gør det samme. I skal fortælle mig, hvad jeg skal gøre.

Underdanighedsposition

- Mødt med uretfærdig behandling (af både sig selv og barnet)

Hooya: Jeg ville ikke tage kampen med dem. Jeg ønskede at finde en vej ud af situationen [den fortsatte testning] på en måde, hvor de ikke blev vrede på mig, og på en måde, hvor der ikke opstod misforståelser mellem mig og dem, fordi jeg var bange for at det ville skabe problemer for Bilaal [...] så jeg styrer mit temperament og tænker, hvordan kan jeg komme ud af dette på en måde, hvor min søn ikke får problemer?

Frygt for konflikter

Hooya: Det er vigtigt, faktisk, at hvis barnet føler sig uretfærdigt behandlet eller at læreren hele tiden er efter dem, og hvis børnene når et punkt, hvor de føler, at nu er det nok, så de får lyst til at tage kampen op, jamen så er deres fremtid ødelagt.

Hadia: Hvis børnene kommer hjem fra skole og siger, at i dag skældte læreren mig ud, så er det vores job ikke at sige til børnene, "Okay, du har ret, jeg taler med læreren." Nej, i stedet siger vi, "Er du sikker på, at det du siger er rigtigt? Han skældte dig ud fordi du gjorde det og det." Så på den måde diskuterer du med børnene og forklarer at læreren mente det positiv.

Interviewer: Så det er vigtigt at bevare et positivt billede af læreren?

Hadia: Præcist

Konsekvenser:

- Positionen 'ligeværdig samarbejdspartner' er ikke tilgængelig.
 - Forældre forbliver tavse selv, når de oplever uretfærdig behandling af sig selv eller deres børn.
 - Skaber vanskelige betingelser for:
 - Børn
 - Samarbejde
-

Hvad gør vi?

- Kompensationsrationale
- Transplantationsrationale

- Forældreklasser
- Forældreakademiet

Opsamling:

- Se forældre som partnere – udforske, hvad de kan bidrage med
 - Tag ejerskab for det som er lærerens ekspertområde, vær ydmyg omkring andet viden
 - Udfordre den smalle normativitet
 - Dialog
 - Andet?
-
-